

Poradnik dla biznesów dotyczący bezstronnego wprowadzania w życie programu *Key to NYC* (Klucz do Nowego Jorku)

The New York City Commission on Human Rights (Komisja Praw Człowieka Miasta Nowy Jork) jest ośrodkiem informacji, który pomoże wzmocnić twój biznes, pomoże ci stać się pracodawcą bardziej otwartym, oraz dostosować zasady zatrudniania do obowiązujących w Nowym Jorku zasad prawa dotyczącego praw człowieka (NYCHRL). Dokument ten zawiera informacje, jak w sposób bezstronny wdrażać program *Key to NYC*, który wymaga od klientów i pracowników okazywania dowodu szczepienia zanim mogą oni wziąć udział w określonych czynnościach wewnątrz pomieszczeń.

Od 17 sierpnia 2021 osoby w wieku 12 lat i starsze będą musiały okazać dowód otrzymania co najmniej jednej dawki warunkowo usankcjonowanej przez FDA i WHO szczepionki na COVID-19, żeby mogły one korzystać z jedzenia wewnątrz restauracji oraz fitnessu i rozrywki w zamkniętych pomieszczeniach.

Wprowadzając w życie to nowe zarządzenie właściciele biznesów:

1. Nie mogą traktować **klientów lub pracowników** inaczej ze względu na ich rasę, narodowość, niepełnosprawność, płeć, religię/wierzenia, wiek, lub [jakąkolwiek inną cechę chronioną prawem NYCHRL](#).
Przykładowo właściciele biznesów nie mogą:
 - Sprawdzać bardziej dokładnie dowodów szczepienia, przedstawianych przez osoby określonej rasy, narodowości lub religii opierając się na przekonaniu, że prawdopodobieństwo zaszczepienia osób z tych grup społecznych jest mniejsze.
 - Wymagać dowodów szczepienia tylko od osób starszych lub niepełnosprawnych opierając się na przekonaniu, że wirus COVID-19 jest dla nich bardziej niebezpieczny, lub
 - Nie akceptować określonych, ważnych rodzajów dowodów na szczepienia, jak np. oficjalne zaświadczenia o szczepieniu z krajów spoza USA lub zdjęć kart szczepień wydanych przez CDC (Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób).
2. Muszą zapewnić w granicach rozsądku specjalne warunki dla **klientów**, którzy tego potrzebują ze względu na niepełnosprawność.
 - Jeżeli klient nie może pokazać dowodu szczepienia z powodu niepełnosprawności, musisz porozmawiać z nim/nią w sposób konstruktywny lub przeprowadzić dyskusję w dobrej wierze, żeby stwierdzić, czy jest możliwe rozsądne rozwiązanie sytuacji.
 - Racjonalne warunki mogą przybrać wiele form. Przykładowo klient może kupić jedzenie na wynos, dołączyć do wirtualnych zajęć fizycznych lub rozmawiać ze sprzedawcą przez telefon.
 - Nie musisz zapewnić racjonalnych warunków, jeżeli spowodowałyby one bezpośrednie zagrożenie dla innych klientów lub pracowników twojego biznesu, czy nadmiernie obciążąły biznes.
3. Musisz zapewnić racjonalne warunki **pracownikom**, którym są one potrzebne ze względu na niepełnosprawność, ciążę, wierzenia religijne lub ich status ofiar przemocy domowej, nękania, lub przestępstw seksualnych.
 - Jeżeli pracownik zwróci się o potraktowanie go wyjątkowo w kwestii wymagania szczepienia, lub o dodatkowy czas na przedstawienie dowodu szczepienia z powodów wymienionych powyżej, musisz przeprowadzić z nim konstruktywną rozmowę lub dyskusję w dobrej wierze, żeby sprawdzić, czy jest możliwe zapewnienie racjonalnych warunków.
 - Racjonalne warunki mogą przybrać wiele form. Przykładowo pracownik może pracować zdalnie, wykonywać swoją pracę na zewnątrz lub w odizolowaniu od innych pracowników i klientów, bądź przejść na urlop bezpłatny.

- Nie musisz zapewnić racjonalnych warunków, jeżeli spowodowałyby one bezpośrednie zagrożenie dla innych klientów lub pracowników twojego biznesu, czy spowodowały nadmierne obciążenie biznesu.

Czy prawo NYCHRL obowiązuje mój biznes?

Wszystkie biznesy, które oferują produkty lub usługi mieszkańcom Miasta Nowy Jork, są zobowiązane przestrzegać prawa NYCHRL.

Wszyscy pracodawcy, którzy zatrudniają czterech¹ lub więcej pracowników w Mieście Nowy Jork, mają obowiązki wobec swoich pracowników, praktykantów i zleceniobiorców, wynikające z prawa NYCHRL.

Co powinienem/am zrobić, jeżeli klient bez odpowiedniego dowodu szczepienia zażąda usługi?

Klienci poniżej 12-tego roku życia są wyłączeni z obowiązku okazania dowodu szczepienia. Możesz pozwolić klientom bez dowodu szczepienia, którzy mają lat 12 lub więcej, na wejście do wewnętrznej części twojego lokalu na krótko i w celu ściśle określonym (np. żeby skorzystać z ubikacji, złożyć zamówienie na jedzenie, pobrać informacje o członkostwie), ale muszą mieć cały czas założoną maskę na twarzy, jeżeli nie jest możliwe utrzymanie dystansu 6 stóp od innych osób.

Jeżeli klient, który ma lat 12 lub więcej, chce wejść do wewnętrznej części twojego lokalu na dłużej i i skorzystanie z niego w sposób nieograniczony, lecz twierdzi, że nie może okazać dowodu szczepienia z powodu niepełnosprawności, musisz przeprowadzić z nim konstruktywną rozmowę lub dyskusję w dobrej wierze, żeby sprawdzić, czy istnieje rozsądna możliwość udostępnienia klientowi twoich produktów lub usług. Nie możesz pozwolić klientowi wejść do wewnętrznej części swojego lokalu na nic innego jak szybkie i ograniczone wykorzystanie, nawet przy racjonalnych warunkach. Jeżeli jednak jest to możliwe, prawo NYCHRL wymaga obsłużenia klientów, którzy nie mogą okazać dowodu szczepienia z powodu niepełnosprawności, poza wewnętrzną częścią twojego lokalu, np. zapewniając usługę na zewnątrz, przez telefon lub na platformie online.

Przykładowy scenariusz 1:

Klient zbliża się do restauracji i wchodzi do środka, gdzie wita go osoba obsługująca. Osoba obsługująca prosi o okazanie dowodu szczepienia. W odpowiedzi klient mówi, że nie może się zaszczepić z powodu stanu zdrowia. Osoba obsługująca tłumaczy, że restauracja nie może obsłużyć klienta wewnątrz restauracji, ale z przyjemnością usłuży klientowi w zewnętrznej części lokalu, lub przyjmie zamówienie na jedzenie na wynos. Klient przyjmuje menu zamówień na wynos, wraca do domu i składa zamówienie przez telefon, które pracownik restauracji dostarcza do mieszkania klienta, znajdującego się w odległości dwóch przecznic od restauracji. Biznes zapewnił rozsądne warunki wykonania usługi przez dostarczenie jedzenia klientowi zamiast obsługiwać go w wewnętrznej części restauracji. Biznes zachował się zgodnie z prawem, gdyż znalazł sposób na usłużenie klientowi bez konieczności wpuszczania go do wewnętrznej części restauracji na czas dłuższy.

Przykładowy scenariusz 2:

Klient zbliża się do sali koncertowej, wchodzi do środka, gdzie wita go pracownik. Klient mówi, że chce kupić bilet na dzisiejszy koncert, który będzie się odbywał na żywo i nie będzie nagrywany. Pracownik prosi klienta o okazanie dowodu szczepienia, ale klient tłumaczy, że z powodu choroby nie może poddać się szczepieniu. Pracownik wyjaśnia z przykrością, że nie ma możliwości, żeby klient zobaczył koncert zdalnie lub na żywo w zewnętrznej części sali, ale zaprasza go na stronę internetową sali, gdzie udostępnione są nagrania poprzednich koncertów. Biznes zachował się zgodnie z prawem przez nawiązanie konstruktywnego dialogu z klientem, choć nie było możliwości, żeby spełnić jego życzenie.

Przykładowy scenariusz 3:

Klient zbliża się do sali gimnastycznej i wchodzi do środka, gdzie wita go pracownik. Klient prosi, żeby go zapisać na zajęcia gimnastyczne. Pracownik prosi klienta o okazanie dowodu szczepienia, ale klient tłumaczy, że nie jest zaszczepiony, gdyż nie pozwalają mu na to zasady jego religii. Pracownik oświadcza, że, niestety, tylko zaszczepione osoby mogą brać udział w zajęciach gimnastycznych, które odbywają się wewnątrz sali, gdyż sala gimnastyczna objęta

¹Zakazy wynikające z prawa NYCHRL, a dotyczące dyskryminacji z powodu płci z włączeniem molestowania seksualnego, obowiązują wszystkich pracodawców niezależnie od wielkości biznesu.

jest programem *Key to NYC*. Klient opuszcza salę gimnastyczną. Biznes zachował się zgodnie z prawem, gdyż ten klient nie był uprawniony do stworzenia dla niego racjonalnych, specjalnych warunków z powodu niemożności okazania dowodu szczepienia.

Jakich dokumentów powinienem/am zażądać od klientów, którzy twierdzą, że nie mogą okazać dowodu szczepienia z powodu niepełnosprawności?

Biznesy nie powinny żądać od klientów dowodów na niepełnosprawność, jeżeli klient stwierdza, że z powodu swojej niepełnosprawności nie może okazać dowodu szczepienia. Zamiast tego biznesy powinny z takimi klientami nawiązać konstruktywny dialog, żeby sprawdzić, czy istnieje taki rozsądny sposób na zaspokojenie oczekiwań klienta, który nie będzie powodował bezpośredniego niebezpieczeństwa czy nadmiernego obciążenia biznesu.

Czy muszę zapewnić rozsądne warunki klientowi, który nie może mi pokazać dowodu szczepienia z powodu nie związanego z jego własną niepełnosprawnością?

Nie. Zgodnie z prawem NYCHRL tylko klienci, którzy nie mogą okazać dowodu szczepienia z powodu ich własnej niepełnosprawności, mają prawo do zapewnienia im racjonalnych warunków.

Co powinienem/powinnam zrobić, jeżeli pracownik nie ma odpowiedniego dowodu szczepienia?

Porozmawiaj z tym pracownikiem, żeby dowiedzieć się, dlaczego nie ma on/ona wymaganego dowodu. Jeżeli przyczyna jest związana z niepełnosprawnością, ciążą, wierzeniami religijnymi lub statusem ofiary przemocy domowej, nękania lub przestępstw seksualnych, musisz porozmawiać z pracownikiem w sposób konstruktywny lub przeprowadzić dyskusję w dobrej wierze o możliwych, racjonalnych warunkach dla tego pracownika. Przykładowo pracownik może wykonywać swoją pracę zdalnie, pracować w zewnętrznej części twojego lokalu lub na terenie odseparowanym od innych pracowników i klientów. Nie masz obowiązku zapewniania specjalnych, racjonalnych warunków pracownikowi, jeżeli spowodowałyby one ryzyko poważnego zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa innych pracowników lub klientów, czy nadmiernie obciążąły biznes. Jeżeli nie ma możliwości zapewnienia racjonalnych warunków pracownikowi, żeby mógł wykonywać swoje obowiązki bez powodowania bezpośredniego zagrożenia lub nadmiernego obciążenia, możesz jemu zaproponować urlop bezpłatny do czasu, kiedy będzie mógł przedstawić dowód szczepienia lub do momentu, kiedy jego powrót do pracy będzie bezpieczny. Nie musisz płacić swojemu pracownikowi na urlopie bezpłatnym, chyba że płacisz innym pracownikom, którzy z podobnych powodów nie mogą pracować.

Jakich dokumentów powinienem/powinnam wymagać od pracowników, którzy chcą stworzenia racjonalnie specjalnych warunków pracy?

- Jeżeli twój pracownik oczekuje stworzenia racjonalnie specjalnych warunków pracy z powodu niepełnosprawności lub ciąży, możesz zażądać od niego/niej zaświadczenia lekarskiego. Zaświadczenie takie nie musi określać specyficznych problemów zdrowotnych pracownika lub zawierać informacji o ciąży, ale musi potwierdzić, że pracownik w chwili obecnej nie może okazać dowodu szczepienia.
- Jeżeli twój pracownik oczekuje stworzenia specjalnych, racjonalnych warunków pracy z powodów religijnych, możesz żądać potwierdzającego dokumentu tylko wtedy, gdy masz obiektywne powody, żeby wątpić w szczerść pracownika co do przekonań religijnych jako powodu niemożności okazania dowodu szczepienia.
- Jeżeli twój pracownik oczekuje stworzenia specjalnych, racjonalnych warunków pracy z powodu statusu ofiary przemocy domowej, nękania lub przestępstw seksualnych, możesz zażądać zaświadczenia stwierdzającego niemożność okazania dowodu szczepienia, które wystawił odpowiedni ośrodek udzielający pomocy.

Jeden z moich pracowników jest niezaszczepiony, ale nie z powodu niepełnosprawności, ciąży, wierzeń religijnych lub statusu ofiary przemocy domowej, nękania lub przestępstw seksualnych. Czy mogę go/ją zwolnić? Czy muszę go/ją zwolnić?

Zgodnie z prawem NYCHRL pracownicy mają prawo do specjalnych, racjonalnych warunków pracy tylko z powodu ich własnej niepełnosprawności, ciąży, wierzeń religijnych lub statusu ofiary przemocy domowej, nękania lub przestępstw seksualnych. Nie musisz zapewniać specjalnych, racjonalnych warunków pracy żadnemu pracownikowi, który nie znajduje się w wyżej wymienionych kategoriach i możesz go/ją zwolnić, jeżeli nie okaże dowodu szczepienia. Jeżeli nie zwolnisz takiego pracownika, nie możesz pozwolić mu/jej na pracę w wewnętrznej części swojego lokalu i do tej

wewnętrznej części lokalu może on/ona wejść tylko na krótko w ściśle określonym celu, np. żeby zmienić ubranie w szatni. Musi on/ona wtedy mieć cały czas na twarzy maskę, jeżeli nie jest możliwe utrzymanie odległości 6 stóp od innych osób.

Gdzie mogę znaleźć więcej informacji na temat wdrażania programu *Key to NYC*?

Odwiedź stronę [NYC.gov/HumanRights](https://www.nyc.gov/humanrights). Możesz dowiedzieć się więcej o swoich obowiązkach jako właściciel biznesu, wynikających z prawa NYCHRL i zapisać się na darmowe warsztaty.